

Vergaderjaar 1992-1993

22 014

Algemene regels ter bescherming tegen discriminatie op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat (Algemene wet gelijke behandeling)

Nr. 36

ZESDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 11 februari 1993

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

In het opschrift wordt na het woord «geslacht» ingevoegd: , nationaliteit.

B

In de considerans wordt na het woord «geslacht» ingevoegd: , nationaliteit.

C

In het opschrift van hoofdstuk 1 wordt na het woord «geslacht» ingevoegd: , nationaliteit.

D

In artikel 1, onderdeel b, wordt na het woord «geslacht» ingevoegd: , nationaliteit.

E

Artikel 2, vijfde lid, komt te luiden:

5. Het in deze wet neergelegde verbod van onderscheid op grond van nationaliteit geldt niet:

- a. indien het onderscheid is gebaseerd op algemeen verbindende voorschriften of geschreven of ongeschreven regels van internationaal recht en
- b. in gevallen waarin de nationaliteit bepalend is.

F

Aan artikel 2 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

6. Bij algemene maatregel van bestuur worden de in het tweede, vierde en vijfde lid, onderdeel b, bedoelde gevallen nader omschreven.

G

In artikel 5, tweede lid, onderdelen a tot en met c, wordt na het woord «geslacht» telkens ingevoegd: , nationaliteit.

H

In artikel 7, tweede lid, wordt na het woord «geslacht» ingevoegd: , nationaliteit.

I

Na artikel 23a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 23b

1. Het in deze wet neergelegde verbod van onderscheid op grond van nationaliteit geldt, te rekenen van het tijdstip waarop deze wet in werking is getreden, gedurende twee jaar niet ten aanzien van onderscheid door bestuursorganen op grond van bekendgemaakte beleidsregels.

2. Onder beleidsregels als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: op schrift gestelde regels voor het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan.

Toelichting

In artikel 1 van het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie wordt onder rassendiscriminatie ook discriminatie op grond van afkomst of nationale of etnische afstamming verstaan. In dit wetsvoorstel is daarbij aangesloten: onder ras in de zin van dit wetsvoorstel wordt mede verstaan: huidskleur, afkomst of nationale of etnische afstamming. Daaronder valt niet onderscheid op grond van nationaliteit (in staatkundige zin).

Uit reacties van verschillende maatschappelijke organisaties op het wetsvoorstel is de kwestie van onderscheid op grond van nationaliteit aan de orde gesteld. Ook verschillende fracties uit de Kamer hebben erop gewezen dat het wetsvoorstel geen verbod op onderscheid op grond van nationaliteit kent, anders dan als ongerechtvaardigd indirect onderscheid op grond van ras.

Inmiddels is de overtuiging gegroeid dat burgers onderling met onderscheid op grond van nationaliteit, bij voorbeeld onderscheid tussen Nederlanders en vreemdelingen, in feite ontoelaatbaar discrimineren. Betreurenswaardige incidenten van haat tegen (bepaalde groepen van) vreemdelingen geven dat aan. Onderscheid op grond van nationaliteit tussen burgers onderling is naar onze mening bij voorbaat verdacht: slechts in uitzonderlijke gevallen zal het onderscheid gerechtvaardigd zijn. Zoals wij in de memorie van antwoord reeds opmerkten, dachten wij daarbij aan onderscheid op grond van nationaliteit bij het samenstellen van teams voor internationale sportwedstrijden en het internationaal privaatrecht.

Het vorenstaande heeft de regering tot de slotsom gebracht dat het wenselijk is in dit wetsvoorstel een verbod van onderscheid op grond van nationaliteit op te nemen.

Aan de andere kant is onderscheid op grond van nationaliteit door de overheid geen onbekend verschijnsel en wordt in beginsel, ook in internationaal verband, gerechtvaardigd geacht. Het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie kent hiervoor bij voorbeeld ook een specifieke uitzondering (artikel 1, tweede en derde lid, van het verdrag).

In het wetsvoorstel wordt ingevolge deze nota van wijziging onderscheid op grond van nationaliteit verboden, behoudens de in het nieuwe artikel 2, vijfde lid, vermelde uitzonderingen die gerechtvaardigd onderscheid betreffen (onderdeel E). Dit zijn in de eerste plaats gevallen waarin de nationaliteit bepalend is, zoals bij de samenstelling van teams voor sport of spel bij competitie tussen landen. Evenmin is er sprake van discriminatie, indien het onderscheid is gebaseerd op algemeen verbindende voorschriften (welke reeds op grond van artikel 1 van de Grondwet daarmee in overeenstemming behoren te zijn) of internationaal recht.

De gevallen waarin de nationaliteit bepalend is, worden uitgewerkt in de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 2, zesde lid. Het wetsvoorstel voorzagt reeds in een dergelijke uitwerking voor de gronden ras en geslacht.

Het voorgestelde artikel 23b (onderdeel I) biedt een overgangsregeling: de overheid heeft twee jaar de tijd onderscheid op grond van nationaliteit op basis van beleidsregels – bij voorbeeld in de sfeer van de studiefinanciering – op te heffen, dan wel neer te leggen in algemeen verbindende voorschriften.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. Ter Veld

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona